

València, 8 d'abril de 2025

Una de cada cinc dones a Espanya amb molèsties menstruals freqüents afirma no haver rebut mai atenció ginecològica

- L'estudi realitzat per un equip d'INGENIO (CSIC – UPV), del Departament de Matemàtica Aplicada de la UPV i de la University of Western Australia analitza les barreres per a accedir al diagnòstic i tractament de malalties relacionades amb la menstruació
- Entre les dones postmenopàusiques, el 71% acudeix a revisió anual si té accés privat, mentre que només un 39% ho fa a través de la sanitat pública

A la foto, d'esquerra a dreta: Rocío Poveda, Sara Sánchez-López i Santiago Moll.

Un estudi de l'Institut de Gestió de la Innovació i del Coneixement (INGENIO), centre mixt del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) i la Universitat Politècnica de València (UPV), el Departament de Matemàtica Aplicada de la UPV i la University of Western Australia assenyalen que el 70,9% de les dones a Espanya experimenta molèsties

menstruals tots o quasi tots els mesos. Malgrat l'alta prevalença, el 20% de les que pateixen molèsties tots els mesos afirma no haver rebut mai atenció ginecològica.

L'estudi analitza les barreres per a accedir al diagnòstic i tractament de malalties relacionades amb la menstruació; combina mètodes quantitatius i qualitatius amb una mostra de 3.490 participants, i es va dur a terme a través d'un qüestionari en línia a dones majors de 14 anys nascudes o residents a Espanya. Les seues conclusions han sigut publicades a la revista *Frontiers in Public Health*.

Sara Sánchez-López, investigadora d'INGENIO, explica que “moltes pacients se senten desateses o fins i tot ignorades pels professionals sanitaris. Factors com el sobrepès, els antecedents d'ansietat o simplement el fet de ser dona afecten negativament la credibilitat de les pacients en consulta. Aquesta desigualtat coneguda com *gender pain gap*, que descriu la tendència del sistema sanitari a subestimar o infratratar el dolor en les dones, contribueix a la desconfiança en el sistema sanitari i fomenta que moltes dones recorreguen a solucions no mèdiques o fins i tot abandonen la cerca d'ajuda”.

“La normalització del dolor ens allunya de diagnòstics i tractaments adequats. L'endometriosis, per exemple, pot tardar entre 4 i 11 anys a ser diagnosticada. Parlem de dolors incapacitants i d'una pèrdua significativa en la qualitat de vida, a més del potencial empitjorament de la salut per falta de tractament adequat”, apunta Sara Sánchez-López.

La investigació arreplega además nombrosos testimonis sobre la prescripció “estandarditzada” de la píndola anticonceptiva, així com la falta d'alternatives quan aquest tractament és rebutjat per algun motiu o no funciona, i fins i tot casos en els quals es recomana quedar-se embarassades com a manera d'alleujar el dolor menstrual.

“La pèrdua de confiança en els especialistes està portant a moltes dones a no buscar atenció mèdica, fins i tot quan els seus símptomes són incapacitants. A més, quan acudeixen a consulta, moltes assenyalen sentir-se ignorades i invalidades, rebre diagnòstics erronis o ser tractades únicament amb anticonceptius, sense exploracions prèvies”, assenjala Rocío Poveda Bautista, investigadora també d'INGENIO (CSIC-UPV) i coautora de l'estudi.

Sanitat pública i sanitat privada

Santiago Moll López, científic del Departament de Matemàtica Aplicada de la UPV i que també ha participat en l'estudi, apunta que “el tipus de sistema sanitari marca una diferència important: les dones que recorren a la sanitat privada acudeixen amb major regularitat a consulta ginecològica que aquelles que utilitzen el sistema públic”.

“Els llargs temps d'espera i la dificultat per a obtindre derivacions en el sistema públic porten a moltes dones a retardar o evitar la consulta”. De fet, les dades també revelen que el 71,4 % de les dones postmenopàusiques amb accés a la sanitat privada acudeix a revisions ginecològiques anuals, mentre que només el 39,1 % ho fa en el sistema públic. “Atés que el nivell d'ingressos condiciona l'accés al sistema sanitari, les limitacions del

sistema públic podrien estar generant desigualtats en l'accés a diagnòstics i tractaments adequats", comenta l'investigador.

L'equip d'investigació també compta amb la participació de Dani Barrington, de la University of Western Australia, experta de referència internacional en salut menstrual i activisme en aquest àmbit.

"Aquesta investigació pretén ser una crida a l'acció i un punt de partida per al desenvolupament de mesures legislatives i socials que assegurin una atenció mèdica adequada i sense biaixos per als qui pateixen malalties menstruals", conclou Sánchez-López.

Aquest estudi, pioner en el context espanyol, alerta sobre la necessitat urgent de transformar la forma en què es comprén i s'aborda la salut menstrual. Entre les mesures proposades per les autores s'inclouen la formació amb perspectiva de gènere per a professionals sanitaris, campanyes de conscienciació que desnormalitzen el dolor menstrual i reformes estructurals que milloren l'accés a l'atenció ginecològica en el sistema públic.

Referència:

Sánchez-López S, Barrington DJ, Poveda-Bautista R, Moll-López S. ***A mixed method study of menstrual health in Spain: pain, disorders, and the journey for health.*** *Front Public Health.* 2025 Feb 25;13:1517302. DOI: [10.3389/fpubh.2025.1517302](https://doi.org/10.3389/fpubh.2025.1517302)